

Warmtebedrijf Muiderberg in perspectief

Op 3 november 2020 heeft het college een besluit genomen voor de aanleg van een warmtenet in Muiderberg gebaseerd op aquathermie en besloten de exploitatie onder te brengen in een coöperatief warmtebedrijf. Hierbij is door de gemeente ook een lening ter hoogte van 1,5 miljoen euro verstrekt aan het Warmtebedrijf Muiderberg BV voor (a) het mogelijk maken van de koppelkans in de Eikenlaan en (b) de verdere ontwikkelkosten voor het warmtenet. Deze lening was nodig voor het continueren van het bewonersinitiatief, nadat een aanvraag voor een bijdrage uit het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW), 2^e ronde proeftuinen in oktober 2020 was afgewezen.

In het traject na dit besluit is ook een aanvraag gedaan voor de 3^e ronde proeftuinen van het PAW.

Ondanks de goede beoordeling van de aanvraag werd deze afgewezen met als belangrijkste argumenten de spreiding in techniek en geografische ligging t.o.v. de al bestaande proeftuinen.

Na het mislopen van een bijdrage uit de 3^e ronde PAW heeft een evaluatie plaatsgevonden met gemeente en Wattnu/Warmtebedrijf Muiderberg BV. De belangrijkste bevindingen waren het nog ontbreken van een sluitende financiering. Ook werd geconcludeerd dat een andere rolname van de gemeente gewenst was dan de tot dan toe faciliterende rol als aanjager, vergunningverlener en formele aanvrager van subsidies. Het advies van de evaluatie was: tref verdere voorbereidingen voor het warmtenet en geef invulling aan de samenwerking tot aan de komst van de Warmtenetten Investeringsubsidie (WIS), de nieuwe subsidieregeling voor warmtenetten.

Invulling rol gemeente

Om tot een goede invulling van de rol voor de gemeente te komen, gezien de snelle ontwikkelingen in de afgelopen jaren op het gebied van energieprijzen en de vernieuwing van wet- en regelgeving, is een extra verkenning gedaan van de mogelijke warmteoplossingen voor Muiderberg en is een review uitgevoerd van de huidige businesscase voor het warmtenet. Deze invulling is gecombineerd met kennisvergroting binnen de gemeentelijke organisatie op het gebied van onder meer techniek, financiering, organisatie van warmtenetten.

Op grond van de verkenning én de review is gekeken naar een mogelijk andere invulling van de rol van de gemeente in de warmtetransitie, waarbij ook is gekeken naar de twee kamerbrieven van minister Jetten (EZK) waarin hij aankondigt een meerderheidsbelang met publiek eigendom na te streven voor minimaal het transport- en distributienet van warmtenetten en een ketenverantwoordelijkheid te zien voor gemeenten. De verkenning laat zien, in lijn met eerdere verkenningen, dat een warmtenet nog steeds de meest logische oplossing is voor het aardgasvrij verwarmen van Muiderberg en dat voor de financiering van de businesscase het nodig is dat gemeente een (financiële) rol inneemt.

Het warmtenet (nog steeds) de meest optimale oplossing

Er is een (her)verkenning uitgevoerd voor een aardgasvrije oplossing voor Muiderberg. Hierbij is van grof naar fijn(er) gewerkt. Op basis van vele mogelijk denkbare oplossingen (naar de huidige stand der techniek) is op basis van een multicriteria-analyse een keuze gemaakt voor een nadere uitwerking van de meest kansrijke oplossingen. Deze uitwerking is gedaan op basis van een zogenaamde 'Total Cost of Ownership'-benadering (TCO). Deze TCO omvat alle (maatschappelijke) kosten over de gehele levensduur, ongeacht de vraag wie deze kosten maakt. Hierbij zijn vier oplossingen beschouwd:

- Individuele warmtepomp voor iedere woning
- Individuele hybride warmtepomp i.c.m. gasketel voor iedere woning
- Warmtenet o.b.v. aquathermie met een middentemperatuur regime (70 graden)
- Warmtenet o.b.v. aquathermie met een lage temperatuur regime (50 graden)

Uit deze analyse blijkt dat een warmtenet met een middentemperatuur regime de laagste totale kosten kent, met direct daarop volgend het warmtenet met een lage temperatuur regime gevolgd door de individuele warmtepomp. De hybride warmtepomp is, zeker voor de lange termijn, geen eindoplossing en biedt in het

geval van Muiderberg ook geen zicht op een collectieve en effectieve tussenoplossing. De uitkomst is in lijn met de eerder in 2020 verrichte verkenning.

Bij de beschouwing van het warmtenet over 50 jaar in plaats van 30 jaar blijkt dat het warmtenet met een lagetemperatuur regime nog iets beter uit de bus komt. Hierbij geldt wel als randvoorwaarde dat alle woningen dan minimaal op het niveau van label B zijn geïsoleerd. Dit is in Muiderberg nu nog niet het geval. Op grond van deze bevindingen is de strategie uitgewerkt om te starten met een warmtenet op een middentemperatuur regime en in de loop van de tijd toe te werken naar een laagtemperatuur regime, om zo het warmtenet bereikbaar en betaalbaar te houden voor alle inwoners van Muiderberg. Bewoners worden structureel ondersteund bij het steeds verder isoleren van hun woning, onder meer door kennis en advies van Energiecoöperatie Wattnu en door diverse (landelijke) subsidieregelingen. Deze ondersteuning loopt al en zal de komende jaren actief worden voortgezet.

Review businesscase

Op basis van de uitkomst dat een warmtenet de meest optimale oplossing is voor een aardgasvrije warmtevoorziening van Muiderberg is vervolgens de businesscase van Wattnu/Warmtebedrijf Muiderberg door een onafhankelijke partij gereviewd en is tevens ter verificatie door deze onafhankelijke partij een eigen businesscase opgezet.

De uitkomsten van deze review zijn vervolgens besproken met Wattnu/Warmtebedrijf Muiderberg en hebben geleid tot een zogenaamde base-case, een businesscase met de meest aannemelijke uitgangspunten, waarover overeenstemming bestaat tussen gemeente Gooise Meren en Wattnu/Warmtebedrijf Muiderberg.

Financiële rol gemeente

De basecase laat zien dat er op diverse vlakken financiering nodig is die op dit moment niet (voldoende) voor handen is. Vanuit haar rol als regisseur in de warmtetransitie is het gewenst dat gemeente Gooise Meren in Muiderberg ook rol speelt bij de financiering.

De resultaten van de (her)verkenning en de review zijn gepresenteerd tijdens een bijeenkomst voor raadsleden in Muiderberg. De presentatie die tijdens deze bijeenkomst is gebruikt is bijgevoegd als bijlage.